

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

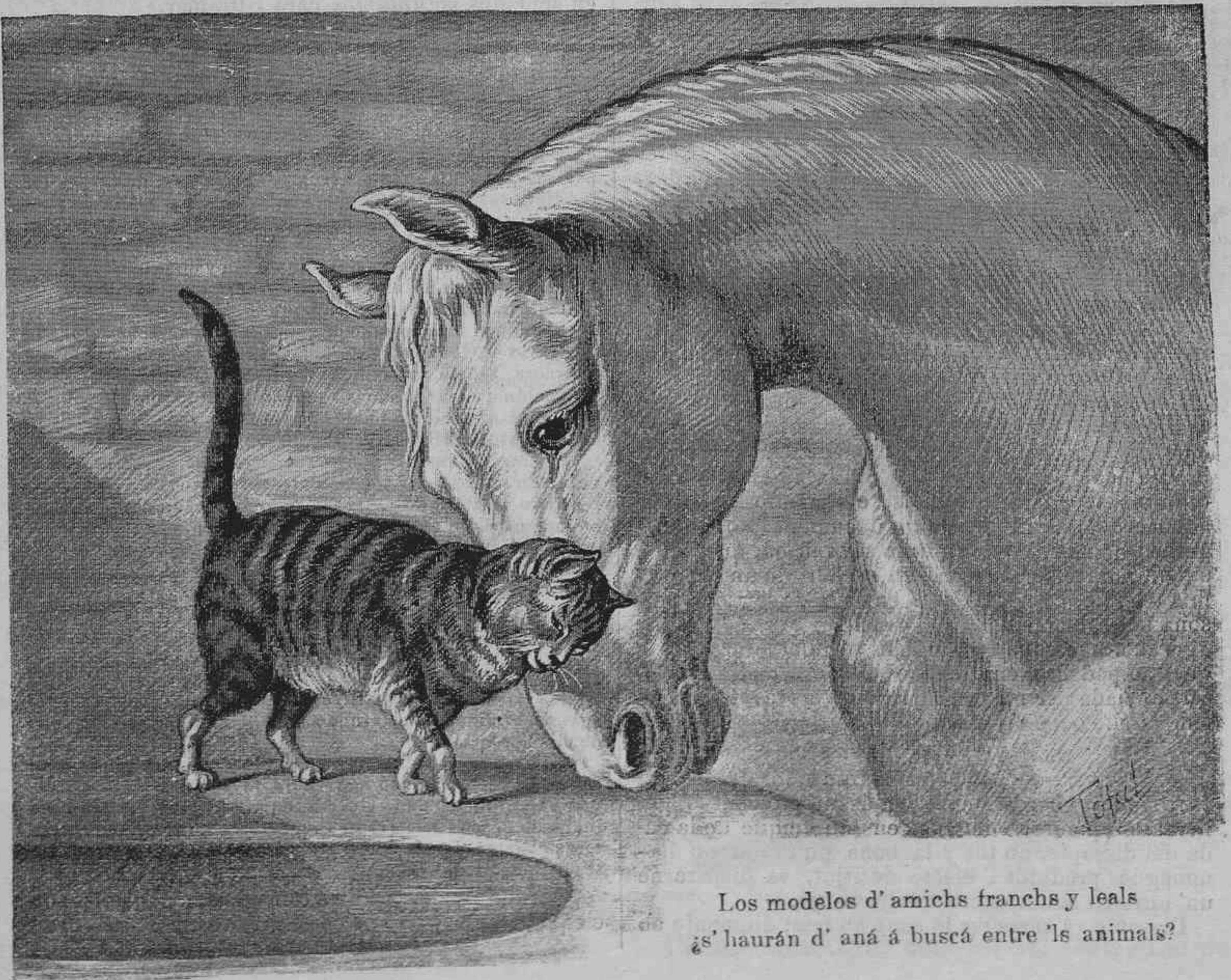
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

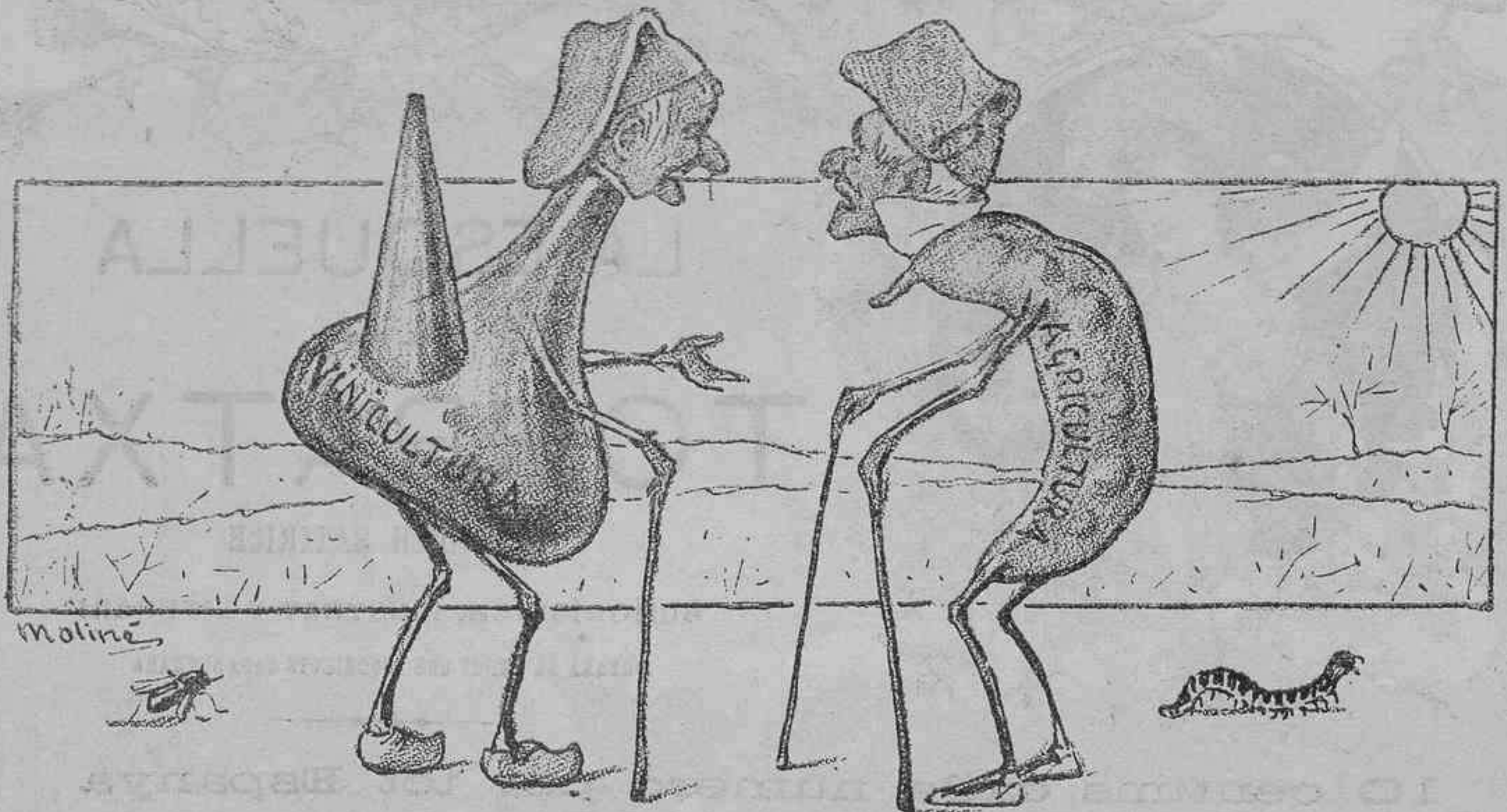
FRATERNITAT (per TOFOL.)

Los modelos d'amichs franchs y leals
¿s'haurán d'aná á buscá entre 'ls animals?

LA QÜESTIÓ PALPITANT

—¿Cóm te van las vinyas?
—No tenen ni brots.

¿Y tú, cómo te trobas?
—¿Jo?... Ja hi fet á tots.

CRONICA

UN NEGOCIO INFAME.

Aixís vá batejarlo *El Diluvio* y aquest es el calificatiu que millor li escau.

Se tracta dels mercaders de carn humana, dels *ganxeros* de reclutas ab *destino* á Cuba, de uns corbs de nova especie que 's llansan famolenchs sobre cossos vius, pero embrutits per la miseria, la ignorancia y l' alcoholisme.

Lo séu camp d' acció son los carrers y las plassas de la ciutat; las armas qu' esgrimeixen la seducció, l' engany y la borrarxera; los seus paranys los cafetíns y las tabernas, y la gabia receptora de las sévas conquistas, certas agencias disseminadas per la capital.

El Diluvio, ab aquell coneixement que li ha donat la seva llarga experiencia periodística, describia en son número del dissapte passat la manera com los *ganxeros* exerceixen son negoci infame; la manya que 's donan per insinuar-se als infelissos sobre 'ls quals intentan fer presa; la complacencia ab que 'ls convidan á beure, y per últim la trassa ab que, quan els tenen mitj térbols, e's acompanyan á l' agencia á posar al peu de un document que no llegeixen ni saben lo que diu la séva firma, que desde aquell punt els converteix en esclaus de un compromís terrible, puig sols ab l' entrega de la séva persona pot saldarse.

¡Valenta campanya, noble y humanitaria, á la qual no podém menos de associarnos, mal haja sigut iniciada per un periódich que 'ns es tan poch simpátich com *El Diluvio*!

***

Y per cert, que l' intrépit denunciador del *negoci infame* ha procedit en aquest assumpto com lo general del quento. Temerós sens dupte que, de la cada del dissapte, ab tot y la bona punteria, no hanonagués produhit l' efecte desitjat, vá dispararne un' altra en son número del diumenje.

Dissapte vá carregar lo canó ab fets; diumenje ab

comentaris. Y va carregarlo fins á la boca. Per lo qual arribo á presumir que devían sentirse descalabradas, feridas de mort aqueixas «agencias ó ratoneras que se dedican á comprar hombres para convertirlos en soldados *voluntarios* para Ultramar.»

¡Y ab quín brillo, ab quín desembrás las hi cargola!... ¡Ab quína fúria 's llansa sobre d' ellas, no retrocedint ni davant de la idea de impetrar la intervenció del govern?

«El infame tráfico á que se dedican algunas agencias,— diu—ni es nuevo ni desconocido en Barcelona y en otras partes. Se cuentan por centenares, y aún por millares, los infelices seres que han amanecido serenos y libres para acostarse embargados por el alcohol y esclavos. El repugnante abuso es añejo, y en más de una ocasión se han levantado contra él voces de indignación y de protesta. ¿Puede darse nada más infame y denigrante que el tráfico á que se dedican esos miserables agentes y *ganxeros*?

»Si todo el mundo sabe de sobra lo que decimos, ¿puede ignorarlo el Gobierno? No, por cierto; y si el Gobierno no lo ignora, ¿cómo no se opone resuelta y enérgicamente á la vil acción de esas infames agencias? ¿Cómo, por el contrario, facilita en cierto modo su acción en vez de impedir la en absoluto?

»En más de una ocasión se lee en ciertos anuncios que se publican en los periódicos locales: «Sólo se trata con el interesado. ¿Por qué el Gobierno, á imitación de ciertos anunciantes, no toma la acertada decisión, cuando reclutar gente para Ultramar se propone, de tratar *solamente con los interesados*? ¿Por qué no decide prescindir en absoluto de la intervención de esas repugnantes agencias? ¿Por qué no toma enérgicas medidas encaminadas á rechazar á aquellos *voluntarios* que no se hayan presentado por su pié, directamente, sin intermediario alguno y en uso de su perfecto derecho, en el banderín de enganche para Ultramar? ¿Por qué en una palabra, no destruye, no hunde de una vez esas agencias infames, declarando nulo todo alistamiento que de ellas proceda?

»Es hora de que el Gobierno se fije en los nefandos abusos que se cometen con motivo de la recluta para Ultramar. El ministro de la Guerra, en más de una ocasión ha indicado deseos de corregir inveterados abusos, ¿tendrá entereza bastante para dar el golpe de gracia á esos traficantes de mal genero?»

¿Veritat que 'ls párrafos que deixém transcrits son eleqüentíssims? ¿No es cert que destilan una gran

forsa de convicció y un manifest desitj d' evitar que centenars y milers de infelissos «que 's llavan serens y lliures se fiquin al llit perturbats per l' alcohol y esclaus?»

Jo aixís ho comprench, y cap reparo tinch en confessarho, fent plena justícia al bon zel del periódich. Pero....

—Hola!... dirán vostés ¿ja tenim peros?

—Sí, senyors; peros tenim y de un tamany mes que regular.

Lo bon zel del *Diluvio* no passa del final de la séptima y comensament de la octava plana del citat número del diumenje, ahont s' hi llegeixen los párrafos que deixém transcrits.

Se coneix que 'l redactor que va escriure'ls, satisfet del efecte que cregué haver produhit, vá calarse á jeure, sense sospitar qu' en la mateixa casa del *Diluvio* altres vetllavan, mantenint lo foch sagrat dels ingressos ab los recursos procedents de las anatematizadas agencias dels *ganxeros*.

¡Adéu santa ilusió que un cop á la vida ens induhía á posarnos al cos at de un periódich al qual hem combatut tantas vegadas!...

Lo fet es digne de ser conegut ab tots los seus pels y senyals.

Veuse'l aquí.

Resulta qu' en lo mateix número del diumenje en que ab tan brío arremet *El Diluvio* contra 'l negoci infame de las agencias enganxadoras (págs. 8 y 9) s' hi publican (págs. 21 y 22) distints anuncis, en los quals las tals agencias fan l' article del seu especial negoci. El *Diluvio* no ha tingut cap reparo en ser lo kiosko de las sevas promesas y 'l vehícul dels seus reclams.

¿Volen alguna mostra variada de aquests anuncis?

«VOLUNTARIOS A CUBA

Se alistan con opción al premio, dos pesetas diarias y una gratificación particular. Calle... número 14, 1.º, 1.ª.

¿Es bonich, veritat?

Vegin aquest altre:

Quintos.—Voluntarios para Cuba, 2 ptas. diarias, 30 duros de gratificación y además los premios que da el Gobierno, se admiten Calle... 11, 1.º, 2.ª.

Per si aquest hagués passat inadvertit, aquí vá 'l tercer:

VOLUNTARIOS A CUBA

Al contratarse recibirán 2 ptas. diarias y una buena gratificación. Plaza... 23, 2.º, 2.ª.

Y per si aquest no sigués prou tentador, aquí 'n vá un ab caràcters mes visibles:

VOLUNTARIOS para Cuba

Se alistan de 19 á 39 años, con y sin documentos; hacen permutas. Calle... n.º 5, 1.º.

No dirán que aquest no sigui expressiu y que no dongui totas las facilitats als incautes, desde 'l moment qu' está en situació de admetrels *con y sin documentos*.

Se cassan aucells sense mirar la casta ni 'l niu de que procedeixen.

* * *

Aquests anuncis, reproduhits íntegrament, ab l' única supressió del nom dels carrers, á fi de no ajudar á fer l' article á las agencias interessadas, demostren que en *El Diluvio* com en l' arca de Noé, hi ha exemplars vivents de totas las especies, desde 'ls que blássonan de un gran esperit de humanita-

risme, fins als que 's dedican á la cassa dels incautes seduhintlos y esclavisantlos.

Si 'l govern, conforme demana *El Diluvio*, arribava á intervenir en los assumptos de esas repugnantes agencias ¿qué diria l' administració de aqueix periódich que ab tanta frescura s' aprofita de la seva publicitat?

¿Pot donarse l' exemple de una farsa mes estúpida?

Negoci.... negoci.... negoci....

Negoci infame 'l de las agencias.

¿Pero y 'l negoci de *El Diluvio*, quín calificatiu mereix?

P. DEL O.

LO GRAN SERAFÍ PITARRA

(Dibuix de Mariano Foix).

Ultima silueta del creador del Teatro Catala.

ESTREMITUTS

Só anat al Camp dels amors
al Jardí de las delicias.
D' aquelles flors d' altres temps
ja 'n quedan sols las reliquias:
no més qu' un manat d' arrels,
no més qu' nn munyoch d' espinas.
El vent glassat del hivern
ha mort las plantas amigas,
la pluja dels desenganys
las colltorsá y va marcirlas
y no embauman els salons
sas corolas peregrinas.
Gemadas flors de demá,
poncellas sí que 'n só vistas
al ventijol del desitj
vinclant sos cossos de nina,
omplint de flayre l' espay,
mitj badantse amorosidas.
En vá tentat pe 'l perfum
me só atansat á cullirlas,
que quan tremolan las mans
y quan la testa s' inclina
l' esfors resulta impotent
y estéril la tentativa.
¡Só anat al Camp dels amors
pe 'l darrer cop de ma vida!

FOLLET.

RECEPTA NOVA

—¡Ramón!

—¡Oh! ¡Quína casualitat! ¡Quánt temps sense veuret!—

Y vam abressarnos, ab tota la sinceritat que cab en dos amichs que s' estiman de debó y han passat un parell d' anys sense sapiguer l' un del altre.

Després de las interrogacions que en aquests cassos son de rúbrica, la meva primera pregunta va ser aquesta:

—¿Vius ditzós per fi ab la Matilde?

—Com Joseph y María. No has vist un matrimoni mes ben avingut.—

Confesso que si la pregunta l' havia feta ab no poca vacilació, recordant lo desgraciat que 'l pobre Ramón havia sigut en los primers anys de casat, la séva resposta, encare que agradablement, va sorprendrem sobremanera.

¡Tenía tan profundament grabadas en la memoria las confidencias que m' havia fet, anys endetrás, sobre las sevas desdixas domésticas! ¡Guardava tan vivas y frescas las sevas amargas manifestacions tocant al carácter, modals y *vocabulari familiar* de la senyora Matilde!

—¿Es á dir—vaig exclamar, barrejant inconscientment l' alegría y l' extranyesa—que al últim l' has...

Aquí vaig titubejar una mica; pero no 'm va quedar mes remey que donar sortida á la paraula que 'm formiguejava per la part de dins dels llabis:

—...al últim l' has domesticada?

—Completament: d' un modo radical y definitiu.

—¿De quína manera ho has fet?

—Va ser una casualitat: alló que 'ls artistas ne diuhen una *trovalla*.

—Pero...

—¡Bé!—va fer en Ramón, rihent:—¿que vols sapiguerho? T' ho explicaré en pocas paraulas. Afortunadament ni 'l divulgarho pot disminuir l' eficacia del sistema, ni soch tan egoista com aquells descubridors que quan inventan una cosa, per insignificant que sigui, demanan desseguida privilegi per vint anys y arriban fins á portar als tribunals als que tenen l' audacia d' imitarlos.

—Donchs t' escolto.

—Es una historia senzillíssima. Tú ja deus tenir presents los disgustos que la Matilde va donarme al principi.

—Com si 'ls guardés en un fonógrafo. Encare 'm sembla que sento la teva interminable lletanía de lamentacions...

—Es qu' era de debó una dona insoportable. ¡Quíns días aquells! Per un tres y no res m' armava un escándol. En tot lo que jo feya hi tenía algo que dir. Si se m' ocurría sortir, cridava perque sortía. Si optava per no mourem, m' armava un vol, perque deya que m' engorronía á casa. Quan anava á cal sastre, 'm tildava de derrotxador; quan me n' estava d' anarhi, m' acusava de deixat y negligent.

—Ho recordo, ho recordo!...

—Jo, davant d' aquella actitud continuament agressiva, no sabia fer altra cosa que resignarme y prendre paciència, fentme 'l cárrech que aixís com hi ha homes que arreplegan una dona que pateix del pit, jo havia topat ab una que patía de la llengua.

—Era una filosofia com un' altra; y mentres aixó 't consolés...

—Devegadas sí que 'm consolava; pero otras vegadas el consol resultava insuficient, y la meva dignitat marital s' inflava d' un modo irresistible. Un día per fi va reventar.

—¿Ella?

—La meva dignitat. Era un vespre que havíam d' anar al teatro. Estavam vestintnos y jo 'm respallava 'l pantalon. Sense adonármén, faig caure 'ls guants d' ella, qu' eran demunt de una cadira, y per primer saludo comensa:—«¿Qué no hi veus?—Dispensa, dona; no m' hi havia fixat.—¡Oh! Tú no mes te fixas en lo que 't dona la gana.—Bé, bueno; ja te 'ls he cullit; no 'n parlém mes.—¡Just! Potser si que 'm vindrás á tapar la boca.—No senyora; jo no tinch la pretensió de taparte res.—¡Poca solta!—¡Matilde!...—¡Ara no vull venir al teatro!...» Ja vam serhi. D' una paraula violenta 'n van neixe dugas de pitjors; aquestas van portarne unas otras encare mes cruas, y tant va escalfarse la cosa, que en un moment d' arrebató, exasperat, fora de mí, no trobant una frase prou dura pera contestar á l' última qu' ella m' havia dirigit ¡plaf!... li tiro 'l respall que tenía á la má.

—¿Vas tocarla?

—No; pero l' acció va ferli tant efecte, tant per lo rápida com perque venía á significar que la meva paciència havia arribat al fons del sach, que lo mateix qu' en tarde d' istiu, després d' una tamborinada reapareix lo sol inundantnos d' esplendor, la soberbia de la Matilde 's calmá instantáneament, y va demanarme perdó, y va confessar que s' havia excedit... y vam anar al teatro tan ajuntadets y contents que 'ls de las butacas del darrera 'ns devían pendre per nuvis.

—¿Aquesta es la *trovalla* de que 'm parlavas?

—Aquesta. Lo respall miraculós ha sigut la recepta que ha curat tots los defectes de la meva dona. Desde aquell día, en lo seu carácter s' ha operat una transformació complerta. ¡Si vegessis ab quína dolçura, ab quína suavitat em parla!... Procura no contrariarme en res, s' aplaná á totas las meas pretensions, evita tota paraula aspra ó sisquera poch armoniosa, y, especialment mentres estich respallantme, 'm fa unas salamerías y unas monadas, que, ingénuament t' ho dich, perque no 'm caygui la baba haig de violentarme molt... La Matilde d' avuy no es aquella de llavoras; es un' altra dona, pulida, refinada, dotada de tots los encants y circunstancias que un bon marit pot desitjar.

—¿Quína sórt, noy, quína sórt! Pero escolta:

ESTRELLAS QUE PASSAN

Mlle. NAPOLINA

(EDEN CONCERT)

Mlle. GIETER

Ab una gracia hasta allá
y ab un salero hasta allí,
per comensarla á admirá
basta véurela sorti.

¿may, ni una sola vegada després d' alló ha mostrat
tendencia á descarrilarse?

—¡Psé!... De tant en tant, com lo gat sempre té
unglas, sembla sentir una petita sacudida de la seva
antigua naturalesa; pero en aquest cas, ab una en-
ginyosa maniobra sofoco tota tentativa de rebeldia.

—¿Qué fas?

—Aixeco una mica la veu y ab molta naturalitat
crido á la minyona:—¡Tuyetas, porta 'l respall!

A. MARCH.

L' ÚLTIM GRAHÓ

Sic transit gloria mundi.

Quan te vaig coneixe, Rita,
eras decenta y honrada,
ta puresa immaculada
duyas en la cara escrita.

Fos perque no dona gayre
ó que no 't plau treballá,
al poch temps vares deixá
l' ofici de cotillayre.

Y convertida en senyora
com per art d' encantament,
te vaig veure novament
y llavors te deyas Flora.

Tot negoci té á n' el mon
las sevas alternativas
y no sempre positivas
en ell las ganancias son.

Tinch jo per cosa segura
que algo en lo teu vas pescar.

Se mou igual que una ondina
canta com una sirena;

es una dona divina
ab travessuras de nena.

mes al últim vas quebrar
y vares ferte dir Pura.

Com te veig poch, ja t' havia
donat ha temps al olvit,
quan te trobo l'altra nit
frente al carrer del Mitjdia.

Vaig veure al punt las senyals
del vici en la groga cara,

¡S' HA DE PATIR!

—Con esta olla al cap y la esclavina al coll, si
ese temps dura, crech que acabaremos por derritirnos.

y al dirte:— ¿Cóm te dius ara?—
vas contestar:— ¡Quatre rals!

JAPET DE L' ORGA.

ULTIMS MOMENTS

De cosas de personas que moren, n' hi sentit explicar molts.

Y algunas—per més que aquells moments semblan haver d'estar renyits ab la broma,—bastant divertidas.

Verbi-gracia.

Alló del gitano, que trobantse com qui d'iu en l'agonia, encare va tenir trassa pera escamotejar y amagar sota 'l cuixí lo Sant-Cristo del capellá que l' auxiliava, y del qual, ab l' eterniment qu' es de suposar deya després la seva dona, gitana com ell:

— ¡Era una jormigueta pa la familia!...

Lo cas de 'n Quevedo, que preguntat en lo trance suprém, sobre quina cantitat deixava pera la música que havia d'anar al séu enterro respongué:

— ¡Que la pague el que la oiga!

La famosa frase del emperador romá, que coneixent que s' estava morint, digué als que 'l rodejavan:

— ¡S' ha acabat la comedia!

¡Qué més! Hasta tinch presents las derreras paraulas, si no alegres, proféticas, que pronunciá don Alfonso en lo llit de mort del *Pardo*:

— ¡Qué conflicto!...

Lo que may se m' hauria ocorregut, es qu' estant un hom ocupat en morir-se, pogués arribar á lo que l' altre dia vaig llegir.

En un poble, que no recordantlo no 'l cito, perque prefereixo sacrificar-me en aras de la veritat que dir una mentida pera deixar en bon lloch la meva memoria, va morir-se un fulano y pochos minuts avants d'acabá 'l gas del contador, cridá á la seva dona, que probablement no sería gayre lluny, y li digué:

— ¡Pórtam la... la... la ...

— ¿La qué?

— La... pipa.

— ¿Per qué la vols?

— Per fumar.

— ¡Y ara! No hi pensis ab aquestas cosas.

— ¡Cuyta! Estich combregat y extremaunciat... No 'm falta més que la pipa. Pórtamela encesa.

— ¿Pero que ho dius de veras?

— Sí, dona; no gansejis tant, que si tardas massa, potser l' hajas d'entregar als meus albaceas testamentaris...—

La infelís muller, ab las llágrimas als ulls y la pipa á la má, comparegué immediatament en lo quarto del malalt:

— ¡Té!

— ¡Dónam!

Lo pobre agonitzant pegá una xuclada, y un'altra y un'altra...

— ¡Qué bé se m' ha assentat!

Y morí.

¿L' havían sentida explicar may una mort tan tranquila... y tabacalera com aquesta?

O aixó es un reclám de l' Arrendataria, ab el qual aquesta Societat se proposa demostrar á las classes consumidoras que fins en l' últim moment s' ha de fumar, ó representa verdaderament una novetat que no sé la gent piadosa de quina manera se la pendrá.

¿Morir y pensar en la pipa?... ¡Quín salero!

Que aixó ho fes algú de la flamarada, d'aquests que 's preocupan tant ab la salvació de l' ánima com ab l' Exposició que farán á París á derrers del síglo

que vé, *santo y bueno*; pero ¿un fidel? ¿un home que s'apressura á cumplir ab tots los trámits que requereix l'últim viatge?...

Consti que jo no m'hi oposo, ni tinch, en consecuencia, cap observació grave que ferhi.

Pero si la innovació cundeix y l'Iglesia accepta aquesta manera de morir *fent atmósfera*, (si es que al *fer fum* pot donárseli tanta importancia) no está lluny el dia en que veyém publicar esquelas mortuorias concebudas en aquests termes:

DON FULANO DE TAL

¡HA FALLECIDO!

Después de haber recibido los santos sacramentos... y fumado un cigarro de 10 céntimos.

MA'TIAS BONAFÉ.

¡QU' ETS BONICA!...

Sonet.

¡Qu' ets bonica Deu meu! Lo contemplar ton rostre angelical, tant m' extasia, que l'únich goig que jo en lo mon tindria fora poguete constantment mirar.

Sent aprop teu, no puch menys d' agafar tas petitetas mans y ab alegría cubrirlas de petons, mes n' hi faria, si 't fos possible á tu pogue'ls tornar.

Algun cop, festejante t' hi abressat y posturas t' hi fet pera mimarte, puig d' ensá que jo 't tinch á mon costat mil voltas t' he mostrat ab fé estimarte...

(Aixó una nena deya ab ilusió jugant ab una nina de cartró.)

JOSEPH BAGUNYÁ.

LLIBRES

EL TESTAMENTO DE RAMÓN LULL Y LA ESCUELA LULIANA EN BARCELONA.—Memoria de D. FRANCISCO DE BOFARULL Y SANS, llegida en la Real Academia de Bonas Lletres lo 15 janer de 1894.—Traball de verdadera erudició enriquit ab curiosíssims documents extrets del arxiu de Corona de Aragó y del particular de D. Ramón de Sarriera, Marqués de Barberá y de la Manresana.—Un de aquests documents es la reproducció autogràfica del testament del famós filòsop mallorquí.—Digne es de tot elogi l'expert y estudiós arxiver D. Francisco de Bofarull pels hermosos treballs acadèmichs, notablement coordinats ab que tot sovint enriqueix la historia catalana, acumulant en ells datos y testimonis fins ara inédits que tant contribueixen á la séva ilustració.

EL MAESTRO DE ARMAS.—Novela de *Alejandro Dumas*, padre.—Forma part de la colecció Tasso, y ha sigut traduïda ab la correcció y esmero á que 'ns te acostumats per D. Torquato Tasso y Serra.

HISTORIA NATURAL per D. ODON DE BUEN.—*Edición popular*.—Hem rebut lo *Tractat VI* de aquesta important publicació que conté un estudi complert de las rocas y 'ls terrenos (Petrografia y Arquitectura terrestre).—Aquest estudi al igual que 'ls anteriors que han vist la llum pública, se distingeix per sa claretat y método en la exposició, y está ademés enriquit ab una lámina y 26 grabats que facilitan l'inteligència del text.

Altres publicacions rebudas:

Devem fer menció especial de la *Revista crítica de Historia y Literatura españolas, portuguesas é hispano ame-*

ricanas, que mensualment se publica per la casa Suárez de Madrid.—En lo nostre país ahont los estudis crítichs están bastant descuidats y ahont no 's dona compte ab regularitat de las principals publicacions que veuhen la llum pública, es molt de agrahir una revista de la índole de aquesta, que tanta utilitat presta á tots los amants de las novedats bibliogràficas. En los números que tenim á la vista s' hi llegeixen interessants articles firmats per escriptors de conciencia y reputació reconeguda. Las publicacions catalanas no quedan endarrera, donant compte d'ellas lo distingit crítich D. R. D. Perés.

THE PATENT LONDON SUPERFIN.—Ab aquest títol s' ha donat á llum una colecció dels xistosos articles festius del Sr. Parellada (Melitón González).

LA LLUPIA.—Joguina en un acte arreglada á l'escena catalana per D. Conrat Colomer, estrenada á Ròmea ab gran éxit, lo 31 de mars últim.

RATA SABIA.

PRINCIPAL

Convertir una novela en drama es una empresa algun tant difícil si 's té la pretensió de conservar tota l'intenció del llibre; pero las dificultats no son insuperables si únicament s'utilizan los principals elements adaptables al teatro, sens altra preocupació que la de confeccionar una obra escénica de un desarrollo limitat.

Aquest según sistema es el que ha seguit los Srs. Torrendell y P. Gil, autors del drama *Currita Albornoz*. L'heroïna de la famosa novela *Pequeñeces* es una figura teatral, que per si sola constitueix un' obra. Lo drama, ad-huc sense l'epílech interessaria y agradaria, perque te vida, color y moviment; perque está impregnat de intenció satírica; en una paraula, perque resulta altament sugestiu, ab sas escenas animadas, ab sos tipos ben trassats y plens de relleu y ab son llenguatge vigorós.

Notablement interpretat, en especial per la Sra. Tubau y 'ls Srs. Vallés y Sala Julián, sense que 'ls demás actors desmeresquin, ha tingut una acullida molt satisfactoria, y en altres temps de més afició al teatro que 'ls actuals, estich segur que se sostindria en lo cartell tot lo que falta de temporada.

LICEO

El Profeta ab tot y ser una de las óperas mes características de Meyerbeer es la que menos se representa á Barcelona. Lo motiu de aixó ha de atribuirse á que no sempre disposan las empresas de un tenor y una contralt de condicions suficients per encarregar-se de las dos parts principals, y sense aquests elements la representació 's fá impossible.

En l'actualitat en Mariacher, ab sa veu potent y ben timbrada y la Fabbri qu' es avuy una de las primeras contralts de l'escena lírica poden acometre ab la seguretat del aplauso l'interpretació de la difícil partitura.

Aquesta ha tingut un éxit satisfactori. A ell hi han contribuït ademés los Srs. Perelló, Verdagner y Oliver, encarregats dels tres anataptistas; los coros ben ajustats especialment el d'homes, y l'orquestra dirigida la primera nit pel mestre Campanini, que ab aquella representació vá despedirse, y successivament pel mestre Acerbi.

¡Llástima que 'l decorat escénich, compost de un conjunt de drapots y pallingos, sigui indigne de la importancia de un teatro com el Liceo!...

ROMEA

Jo no diré, com alguns, que *La festa del blat*, sigui la exaltació de las ideas anarquistas. Ni que ho fos, tindria cap inconvenient en alabar-la, sempre que reunís condicions escénicas que s'imposessin per la séva grandesa, per son calor de humanitat, per sas condicions artísticas sugestivas. Pero desgraciadament l'última producció de 'n Guimerá careix en absolut de aquests requisits.

La tendencia que revela alguns la prenen per terrible y pecaminosa; á mí m sembla senzillament pueril. Lo propòsit de redimir la fatlera social per medi del amor es una

idea; pero l' amor que tal resultat pogués conseguir hauria de ser de una índole distinta del que presenta l' autor de *La festa del blat*. Hauria de ser un amor més psicològic y menys romàntic.

Lo romanticisme poètic pugna ab la naturalesa dels tipus Jaume y Oriola, y no 's pot adaptar de cap manera al ambient en que l' acció del drama 's desrolla. Per aixó l' públic ni un sol moment s' identifica ab aquella passió, mes propia de caballers y de guerreros que de un anarquista, treballador de ciutat y de una pubilleta de una masia de la montanya. Desde que naix, sense compendres com, de una mirada, fins que s' acaba, en lo llit de nuviatge, ahont l' anarquista 's desangra, sentint que Oriola li diu:—Espós meu—la passió amorosa ab totes sas bruscas alternatives, may justificada, es un somni forjat pel poeta, sense realitat, convencional, supeditat estrictament á las exigencias del efectisme.

Ab tot aixó l' obra resulta una equivocació llastimosa. Aquell anarquista que ha comés un crim abominable no pot ferse simpàtic per mes que s' enamori: la seva redenció no depen de que á una noya maca y simpática li caygui al ull. Y la pubilla que tant just horror demostra al final del segon acte, quan l' anarquista li confessa 'l seu crim, no 's compren que, sense mes ni mes, y á l' hora precisa de anarse á casar, converteixi aquell just horror en lo deliqui amorós mes insensat, sols perque l' anarquista se li presenti saltant per la finestra.

A pesar d' aixó, contra 'ls propòsits del autor, no es l' anarquisme que acaba morint en lo llit patriarcal de una família pagesa; resulta mes aviat de aqueix fet la profanació de aquell llit y de aquella cambra qu' es un santuari; y no s' explica que 'ls catalanistas puguin entusiasmar-se davant de aquest atach formidable als seus ideals mes purs xifrats en l' amor y 'l respecte á la família catalana.

Faltats d' espay no fem mes que limitarnos á aqueixas someras indicacions. L' obra es inconsistent: lo núcleo de l' acció capció y convencional: las escenas secundarias y epissódicas que tenen mes color de realitat abundan en excés, debilitant l' interés del drama y acentuant mes lo contrast ab l' acció principal débil y falsa.

No volém ni podém profundisar mes aquest conat analític. L' obra tingué un éxit en extrem contrastat, y es de creure que hauria mort en santa pau, com los sers que venen al mon imperfectes, á no haver provocat los aplausos intempèstius dels que no consenten que 'l Sr. Guimerá pugui equivocarse, las expressivas manifestacions de desagrado de una gran part del públic.

Veus aquí una fórmula matemática teatral:
Aplausos + Xiulets = Passió.

CATALUNYA

Una nova pessa, que ab tot y ser nova no té res de nou. Se titula: *La viuda de González*, lletra del Sr. Arango y música del mestre Taboada.

Del compositor foren aplaudits un duo y una cansó bohemí, que sigué cantada ab gust per la Sta. Guzmán.

En l' execució 's distingiren además la Sta. Fernandez y 'l Sr. Palmada.

GRAN-VIA

Por salvar á mi teniente es una sarsueleta que tampoch ofereix gran novetat, á pesar de lo qual entreté agradablement. Es deguda la lletra al Sr. Carrión, y la música al Sr. Costa y Nogueras, professor del Conservatori de Barcelona. Una romansa de tiple, unas coplas y una habanera son las pessas que van agradar més al públic, demanant la repetició de alguna d' ellas.

La interpretació deixá bastant que desitjar. A la cuenta 'ls autors son de casa y 'ls van tractar com de família.

ALTRES TEATROS

Al Tivoli s' ha posat en escena *La Dolores* á càrrech de la companyia infantil.—Ab franquesa: la partitura del mestre Bretón pesa una mica massa pera que puguin carregar ab ella aquellas pobres criaturas.

A Novedats ha transcorregut la senmana en continus beneficis. L' han celebrat en Montero, en Virgili, en Fuentes, escullint los beneficiats produccions de la seva especialitat respectiva, pera complaure al públic que 'ls favoreix ab las sévas simpatías. Tots ells ho han conseguit. Per lo tant, que sigui l' enhorabona.

N N N.

LA CONSULTA

La mestressa de la casa fa mes d' un any qu' es al llit y la extranya malaltia va escolant-la fit á fit.

El metje de cabecera diu que no hi ha cap perill y li recepta especifichs y s' entorna tant tranquil.

El marit de la malalta fastiguejat y aburrit, de veure que 'l diagnóstic y el pronóstic son uns líms resol cridar á consulta als metjes mes aixerits. Ja hi va 'l doctor *Mediacuerna* especialista pel pit; el doctor *Matafaluga* tocológic dels mes vius. L' homeópata *Calandria* y el bacterista *Mayrin* son tots ells grans eminencias grans galenos en petit.

Ja l' han tancat á la sala quant á la malalta han vist. Li han fet treure tots la llengua, l' han escoltat tots un xich, li han pres el pols ab cuydado y s' han mirat fit á fit. Un cop dintre de la sala comensan á discutir sobre la extranya dolencia y el remey mes espedit. El metje de cabecera ab ayre serio y contrist allarga un magnífic pero als companys allí reunits.

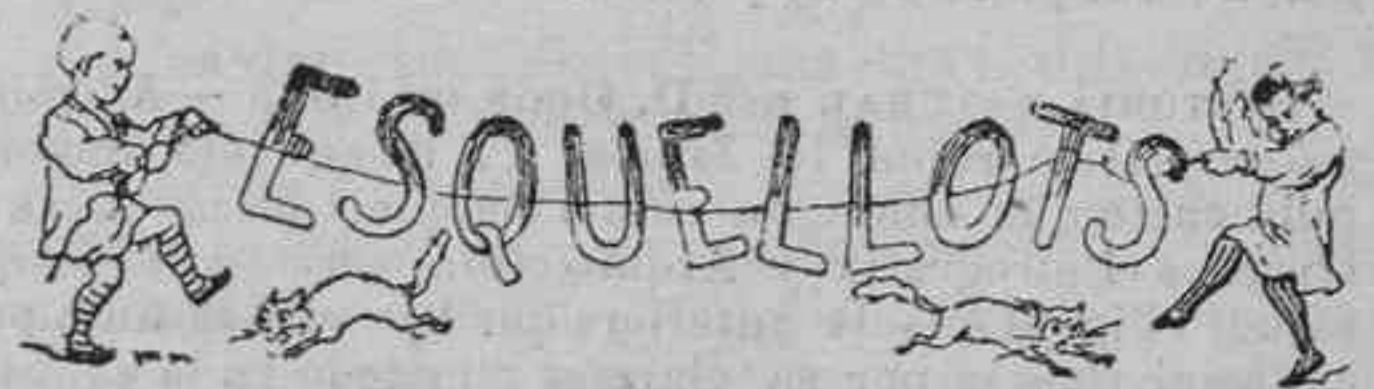
Y parlan de la carrera, dels medis de fer pistrinchs, dels invents de 'n *Cara grossa* de la moda de mes *chich*, y després d' una hora y mitja de matar el temps aixís, surten tots ab cara seria y 's topan ab el marit que 'ls diu ab veu tremolosa:—Y donchs, diguin ¿hi ha perill? quina enfermetat la mata?... pot allargá molt aixís?

—No s' apuri, no s' apuri— fa el metje mes aixerit, —lo que té la seva esposa es un mal bastant senzill; sofreix una *ora mortuoris* ja pot viure ben tranquil, el metje de cabecera la porta com no 's pot dir.

—¡Oh gracias, gracias!— exclama el pobre espós agrahit, y els allarga trenta duros que al moment son repartits.

Quan son á baix de la escala exclama el doctor Mayrin:—Aixó de sé especialistas, es una gran vinya, amichs!

A. LLIMONER.

Ja fá prop de un any que van celebrarse 'ls exámens en las Escolas municipals, y aquesta es l' hora en qu' encare no s' han repartit los premis de costúm als alumnos que van mereixe 'ls.

L' AMOR, AL PARCH (per F. GOMEZ SOLER.)

—¡Qué bé s' está aquí! ... Las flors brotan, los russinyols cantan, las ayguas murmuran....
—(Y 'ls mussols també...)

La causa de aquesta falta de consideració ab las pobras criaturas, ja poden figurarse quina es: la falta de fondos.

Per fer ápatz ne sobran; pero per donar als alumnos de las escolas un día de satisfacció no n' hi ha de fets.

—Paciencia!—deya un xaval que 's distingeix per la séva precocitat.—Encare que avuy no 'm donguin el premi, un día ó altre me 'l pendré.

—¿Qué te 'l pendrás?—van preguntarli.

—Sí, senyor: quan sigui gran y 'm nombrin regidor.

Pel corréu interior rebo la següent carta:

«Molt Sr. méu: Poso en coneixement de vosté que aixís com, dos anys enrera, la comissió de la Exposició de Bellas Arts va celebrar la clausura ab un ball d' etiqueta, aquest any se celebrarà ab un rosari cantat ab lletania y 'ls corresponents goigs de Sant Lluch, compost y dirigit pel mestre Rodoreda, que tanta afició mostra als cants místichs, conforme vá patentisarho per la Senmana Santa en l' iglesia de Sant Just.

»A las noyas, en lloch de rams, se 'ls hi darà una llimoneta lligada ab una cinta alegórica.

»Aixís crech que ha quedat convingut en cert centre.

»De vosté afm. S. S.

J. C.»

* *

Y á propósit de l' Exposició.

Diumenje passat vá cridar l' atenció l' aspecte brillant de la banda municipal. Tots los músichs anavan nets, inclús lo mestre Rodoreda.

Un assistent al concert vá dir:

—Mireulos!... Hasta els músichs han fet el *bar-nissatje*.

L' escena á Madrit.

Una comissió de representants dels principals casinos vá avistarse ab lo governador Sr. Conde de Peña Ramiro solicitant que se 'ls donés permís per establir algunas partidas de joch.

Lo governador vá respondre que no li era possible accedir á una semblant pretensió.

* *

—Pero—pregunta un periódich—¿es que á Madrit no 's juga?

Y un altre ofereix á la consideració dels séus lectors, un dato curiosíssim. En los comptes anuals de un dels cassinos mes aristocrátichs, després de la partida titulada: «Taulas de billar y de tresillo» s' hi llegeix la següent:

«Por juegos de recreo: *doscientas mil pesetas*.»

Y un altre periódich fá notar, que 'l Sr. Conde de Peña Ramiro forma part de la junta directiva de aquest cassino, ahont en jochs de recreo que no son ni 'l tresillo ni 'l billar s' hi recaudan quaranta mil duros en números rodóns.

Aquesta triple noticia
¿vritat que no té malicia?

L' obra escultórica mes notable de l' actual Exposició de Bellas Arts es la que ocupa 'l siti preferent y representa un home, despullat, de vigorosas formas aixecant una paletada de terra.

Aquesta estàtua tan admirada es deguda al famós escultor francés Mr. Boucher, qual nom traduhit al catalá vol dir Carnicer.

¡Un *carnicer* que talla 'l bacallá!

* *

En un dels Salóns de París, la admirable figura sigué premiada ab lo gran diploma de honor.

Aquí, quan encare nó s' ha fet la designació del Jurat de recompensas, ja l' han premiada també.

Y no ab diploma, ni ab medalla... ¿saben ab qué? Ab una fulla de parra.

Lo Jurat de admissió que aixís vá disposarho, devía passar un moment ben difícil al examinar l' obra, tal com vá ser enviada. ¡Quina manera de ruborise!... ¡Y quina pressa á acudir al tribunal de la Penitencia, á fer neteja de un pecat involuntari!

Aixís ho presumeixo, per aquells versos qu' escrigué 'l malaguanyat Bartrina:

¡Qué escándalo ha precedido
á la invención del vestido!

Un periódich de Madrit insinúa 'l rumor de que 'l govern deixarà de prorrogar lo contracte ab l' Arrendataria de Tabacos.

Y diu:

«Avuy com avuy reynan vents filipinos, dihentse que obtindrà 'l nou arrendament una societat protegida per l' alta banca y singularment per l' amo poderós de una gran companyia patriótica naviera.

—*Marchese dalle Cinquiglie vi conosco!*

* *

Si aquest plan se realisa 'ls jesuitas podrán disposar de un altre monopoli, y tindrán un nou medi de patentisar qu' en lloch de donar llum donanfum.

Los cigarros continuarán sent dolents com sempre.

Pero en cambi junt ab lo veneno mortal pels incautes fumadors podrán portar aparellada la séva salvació eterna. Perque lo qu' es jo no desconfio de veure cigarros favorecuts ab la benedicció apostólica.

L' altre nit vá representarse al *Teatro Gran-vía* l' apropósit *Cuba por España*, y en lo moment de la barreja, un comparsa que figurava militar en l' exercit espanyol vá ferir ab la bayoneta á un altre comparsa que representava ser dels mambissos.

Ja no mes faltava que D. Rafael del Castillo, autor de l' obra, hagués enviat un parte al Govern, dihent:

«En el reñido combate de esta noche, los insurrectos han tenido un herido visto.»

Ha mort á una edat avansada la gran artista dramática del teatro castellá D.ª Teodora Lamadrid.

Feya molts anys que vivía retirada de la escena, no havent volgut que ningú presenciés la séva decadencia, com els succeheix á tants y tants actors que no se 'n van del escenari, fins que 'l públich els retira. Ab aquest acte demostrá la Teodora son gran talent.

Y 'l tenia de debó, havent fet gala de sas admirables condicions en sa brillantíssima carrera, que 's remonta al gran moviment romántich del teatro castellá y arriba fins després del estreno de las obras mes celebradas de 'n Lopez de Ayala.

La Lamadrid ho passat l' últim período de la séva existencia humil y modesta, amargada per tota mena de desgracias de familia y de interessos.

La comedia de la vida havia de transformarse per ella en un drama dolorós y melancólich.

Descansi en pau!...

Ara si que farém economias serias. La comissió de Foment proposa la supressió dels fanals de gas en las vías iluminadas per medi de l' electricitat, y proposa además que 'ls empleats que viuen en edificis municipals y que fins ara consumían gas del Ajuntament, en lo successiu, si volen continuar gasantne, se 'l paguin de la seva butxaca.

Vels'hi aquí á la respectable Comissió de Foment ocupada en tapar dos escapes de gas. Lo extrany no es que 'ls tapi, sino que haja tardat tan temps á sentir la pudó.

*
**

Y á propòsit del gas.

Tothom haurá tingut ocasió de observar de sobras que per la seva calitat, mes aviat que de la fàbrica de Mr. Lebón sembla de la fàbrica de Mr. *Le-mauvais*.

Ara bé ¿no seria convenient fer entendre á qui correspongui que aixó no pot continuar?

Una de dos: ó 'l gas fá mes bona cara ó s' introduheix en lo preu de la contracta una rebaixa proporcionada á la merma de llum.

¿Qué li sembla aquest acte d' equitat al inclit regidor D. Lleó Guerrero?

Llegeixo:

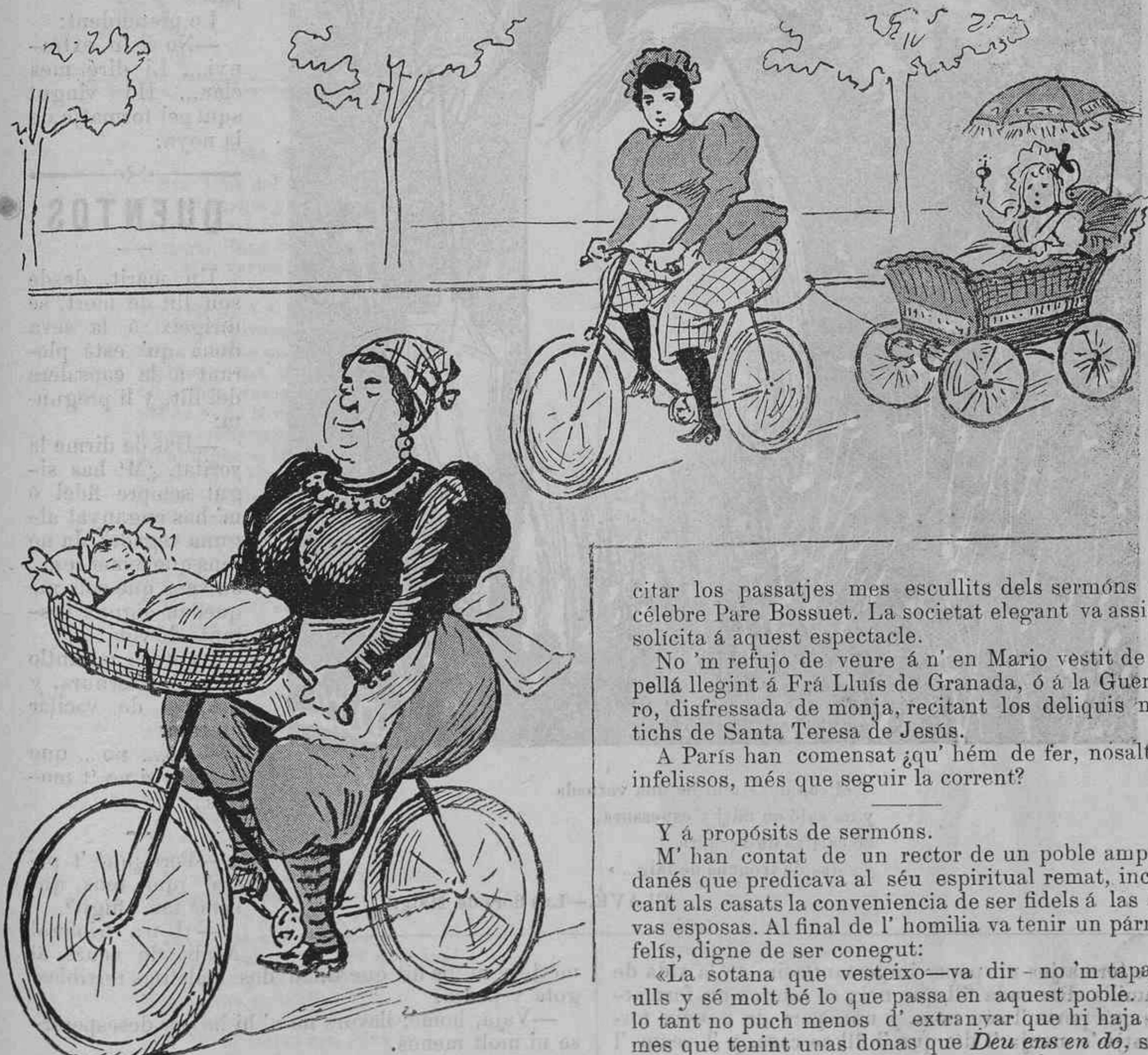
«Parece que muy en breve comenzará en esta ciudad la construcción de un convento destinado á los padres carmelitas descalzos.»

Passará aquesta vegada igual, lo mateix que totas: al venir, venen *descalzos* y al serhi 's posan las botas.

Que la devoció s' ha fet de moda aquí com per tot arreu, no pot negarse. Succeheix ab aixó com ab los vestits de las senyoras; unas vegadas preponderan los polissóns, altrás las mànegas estufadas. Avuy la moda imposa 'ls alardes de devoció... y no hi ha més cera que la que crema.

Aixís s' explica que durant l' última senmana Santa, 'l famós actor francés Mounet Sully haja prés pel séu compte un teatro de París al objecte de re-

CICLISME PRÁCTICH

citar los passatjes mes escullits dels sermóns del célebre Pare Bossuet. La societat elegant va assistir solícita á aquest espectacle.

No 'm refujo de veure á n' en Mario vestit de capellá llegint á Frá Lluís de Granada, ó á la Guerrero, disfressada de monja, recitant los deliquis místichs de Santa Teresa de Jesús.

A París han comensat ¿qu' hém de fer, nosaltres infelissos, més que seguir la corrent?

Y á propòsits de sermóns.

M' han contat de un rector de un poble ampurdanés que predicava al séu espiritual remat, inculcant als casats la conveniencia de ser fidels á las sévas esposas. Al final de l' homilia va tenir un párrafo felís, digne de ser conegut:

«La sotana que vesteixo—va dir—no 'm tapa 'ls ulls y sé molt bé lo que passa en aquest poble. Per lo tant no puch menos d' extranyar que hi haja homes que tenint unas donas que *Deu ens en do*, se'n vajin á buscar unas donas que *Deu ens en guard*.»

Quan l' us de la bicicleta se comensi á propagar las didas, sense cansarse, podrán sortir á passejar.

Es curiós lo que sobre una costum existent en lo poble de Zermatt (Alpes suissos) relata un periódich extranger.

Entre aquells senzills montanyesos representan

¡PRIMAVERA!

«Prop del riu hi ha una verneda
y un saló en mitj l' espessura,
ab catifas de verdura
y sofás de tronchs de faig....»

(CLAVÉ.—Las flors de Maig.)

los formatjes un paper importantíssim en la vida de familia. Per cada fill que neix se fabrica un formatje que porta 'l séu nom, y una part de aqueix formatje 's menja 'l día que 'l fill se casa, y 'l resto 'l día en que l' enterran.

Hi ha més encare; quan un jove te aspiracions matrimoniales se convida á dinar á la casa de la séva promesa; y si 'l pare treu á la taula y serveix formatje del que porta 'l nom de la séva filla, aixó sols

vol dir que accepta al pretendent per gendre. En cas contrari, ja 'l jove mateix se dona per despedit.

Ja 'm sembla sentir un diálech del tenor següent:

—Hola, xicot — dirá 'l pare al veure 'l nuvi.—¿Qué se 't ofereix?

—Ja veurá—respondrá ell mitj tartamudejant.—Si no hi tenen cap reparo....

—¿Qué?

—Avuy dinaré ab vosté.

Assombro del pare.

Lo pretendent:

—No se 'n extrañi.... Li diré mes clar.... Hi vingut aquí pel formatje de la noya.

QUENTOS

Un marit, desde son llit de mort, se dirigeix á la seva dona qu' está plorant á la capsalera del llit, y li pregunta:

—Has de dirme la veritat. ¿M' has sigut sempre fidel ó m' has enganyat alguna vegada? Ja no tens que temer res.... Ja veus que sols me quedan alguns instants de vida....

La dona mirantlo ab molta ternura, y després de vacilar un rato:

—No.... no.... que després si no 't morías....

—Pere ¿qué 't passa? ¿qué tens, qu' estás tan afligit?

—¡U na friolera!

Acabo de veure al

metje y m' ha dit que tinch dos malalties terribles: gota y pedra.

—Vaja, home; llavors no n' hi ha per desesperarse ni molt menos.

—¿Te sembla poch?... ¡Gota y pedra á la vegada!

—Per lo mateix. ¿No sabs lo que diu lo ditxo? La gota gasta la pedra. Deixa que la gastis y ja no 't quedarà per curar mes que la gota.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Mas-nou.*
- 2.ª ANAGRAMA.—*Trama—Marta.*
- 3.ª TERS DE SÍLABAS.—
AR MA RI
MA RI A
RI A LLA
- 4.ª CONVERSA.—*Laura.*
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Cinch tersas son doskilos.*

I
UNA FONTADA

Era 'l día del meu sant.
Jo, ma cusina y la tia
varem aná á fé un brenar
no gayre lluny de la vila.
Tots tres varem instalarnos
á dessota d' una alzina
molt apropet d' una font.
Ab molta pressa la tia
treya de dins un cistell
tres tovallons, truyta, olivas,
tres plats, vasos, un porró
plé de ví de la cullita
y com trobava á faltar
algo, digué:—Maleitsiga!
á casa m' he descuidat
l' enciám dintre la pica;
pro bé, aniré á cercar
unas quantas cuscunillas
esperéus tots dos aquí
que ja torno desseguida.—

Mentres las era á buscar
me treya yo la polsina
de las botas y 'l barret
que 'm feya molta bruticia,
de prompte, sens saber com,
veig que la noya s' arrima
y 'm diu:—¿Qué es aixó que 't surt
del *infern* de la levita?
—Son els postres que hi portat.
Es una *tot* molt bonica,
que l' he comprada per mi.
—Y ara ¿ja te la *dos prima*?
Dóname'n un bossinet.
—No veus, dona, qu' aixó *quita*
la *quart-tres* de menjar rés
—Bé, noy, ves, per una mica.
—Té. Potsé aixís callarás...
—¿Qu' es *vermelleta*! ¡Y que *fina*!
¡Ay! ¡Quin gust que té mes *dols*!
Mira quina *coronilla*
mes *morada*....—Ja 'n tens prou?
—Sí. N' hi tastat una mica
y pessigollas al coll
m' ha fet venir desseguida.
—Donchs, ara la *desaré*.
Será per un altre día.
—¿Que m' la *guardarás*?—Y donchs?
—Ten compte que no 's *mustiguia*.
—No tinguis por, en remull

la posaré tots los días.
—Psit. La broma s' ha acabat.
Repara á la meva tia
que ab *hu* presurós ja vé
ab un feix de cuscunillas.
Nos varem posá á brenar
tots tres sota de la alzina,
y fins qu' era quasi fosch
no varem entrá á la vila,
deixant en mi un bon recort
la fontada d' aquell día.

ESCOLA VILAFRANQUÍ.

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: Isla.—Segona: nom de dona.—Tercera: esperit maligne.

ESPERITISTA DE TARRASSA.

LA GRILLADE DE LES CEBES

Segons informes segurs
diumenje 'ls bons *trovedors*
farán gran consúm de llurs
barrejats ab llirs y llors.

GEROGLIFICH

×
 TO TO
 LO LO
 I III
 EMILIO PRATS.

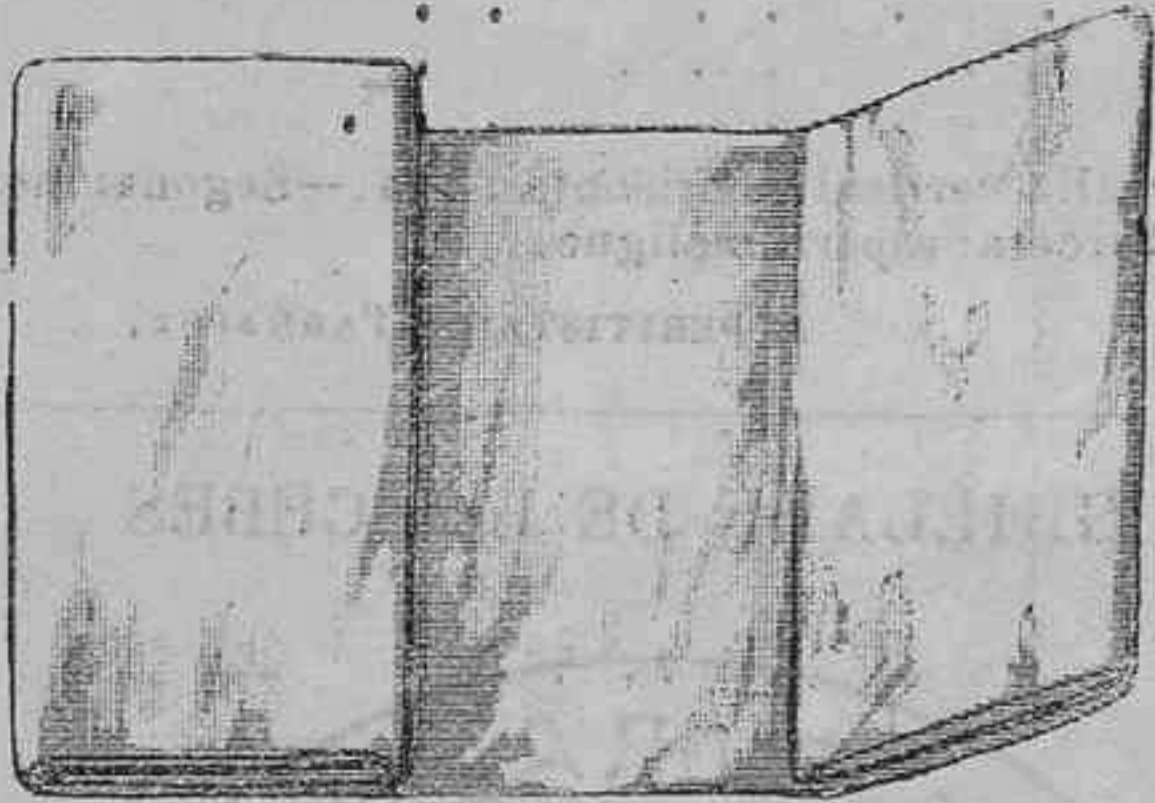
CONVERSA

—Acaban de dirme que 't casas Tomás?
 —No, un germá meu es el que 's casa.
 —Viu aquí á Barcelona?
 —No.
 —Donchs ahont?
 —Perque ho preguntas, si entre 'ls dos ho hem dit.
 E. ALUJA.

Antoni Lopez, editor. Rambla del Mitj, 20

A. Lopez Robert, impresor, Asalto 63.—Barcelona.

¿CÓM SE PLEGA 'L TOBALLÓ?
 (CONCLUSIÓ.)

Las alforjas.—Fig. 1.^a

Fig. 2.^a

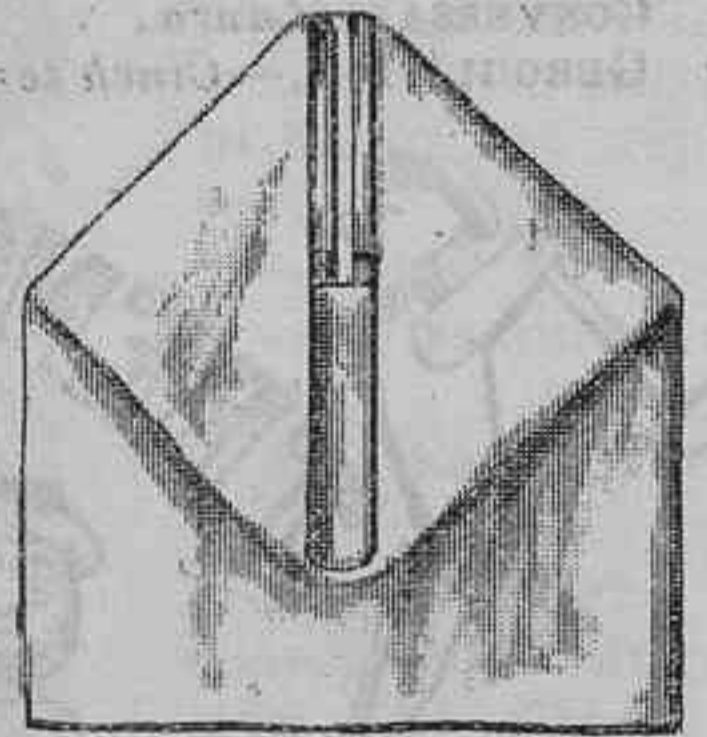

Fig. 3.^a

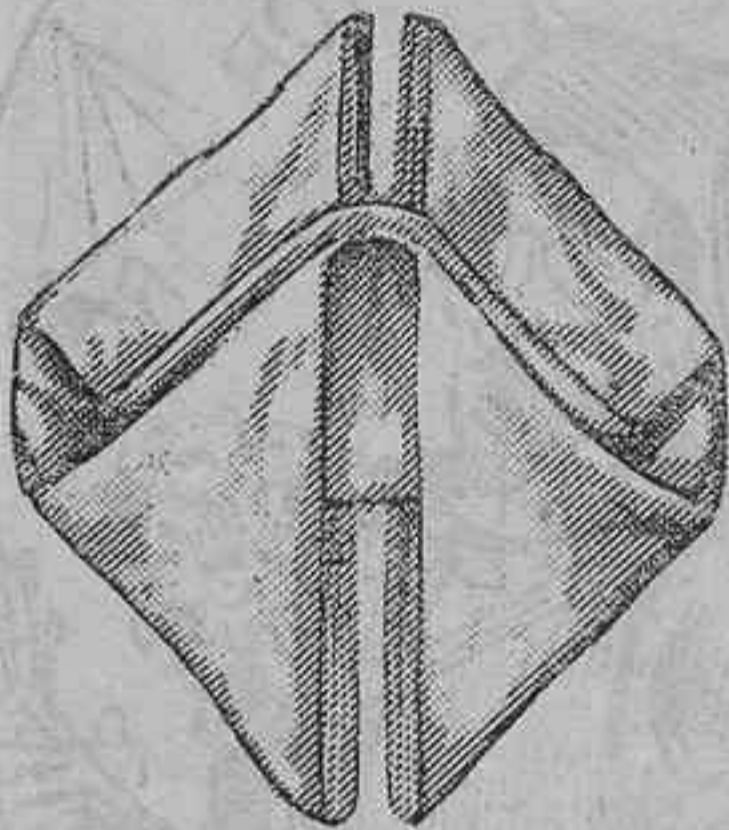

Fig. 4.^a

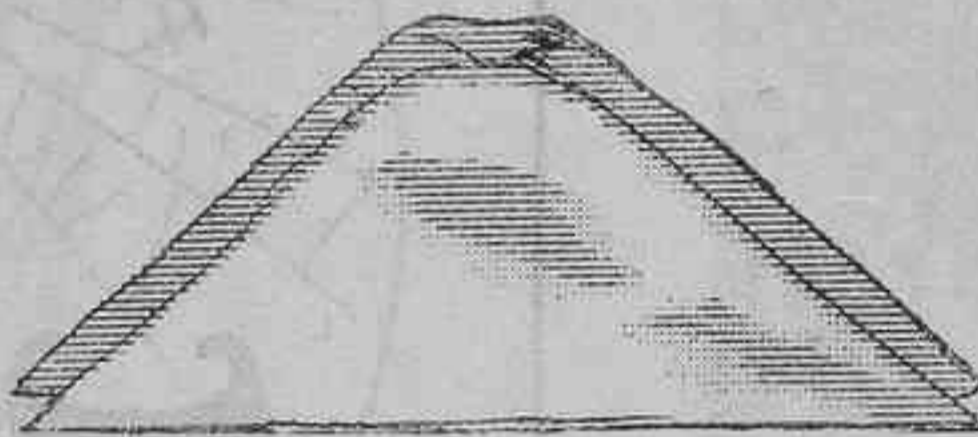

Fig. 5.^a

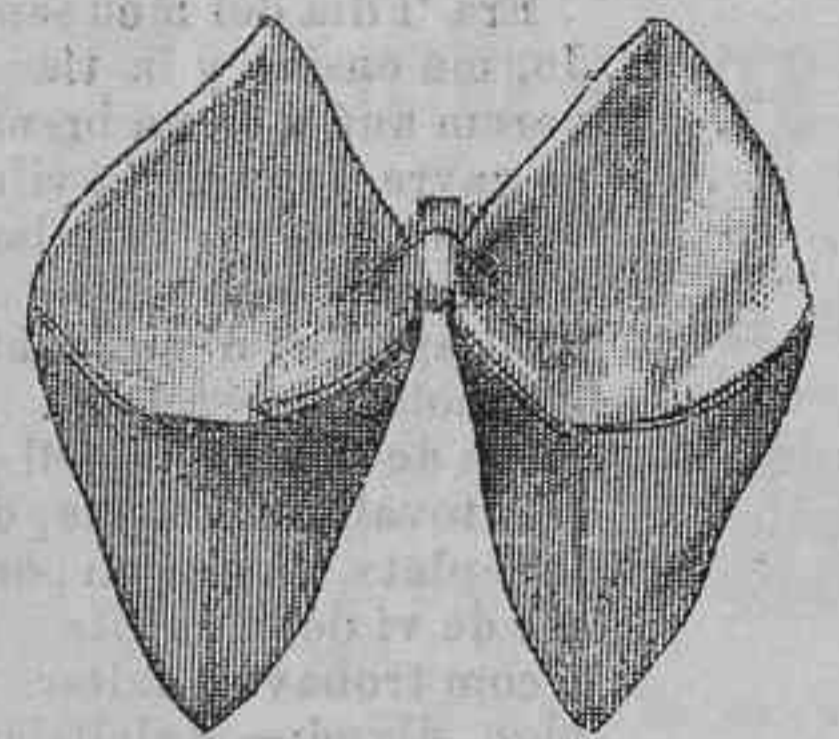

Fig. 6.^a

Fig. 1.^a

Fig. 2.^a

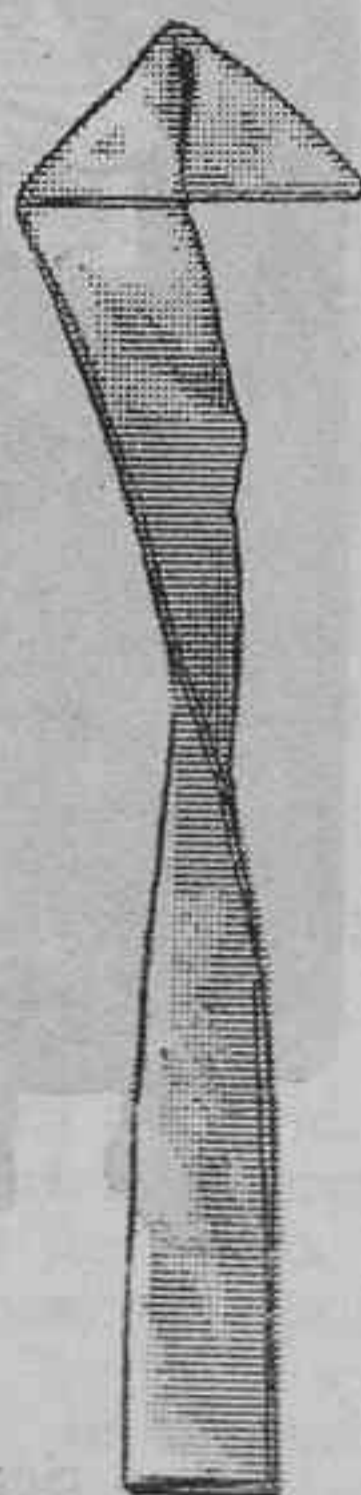

Fig. 3.^a

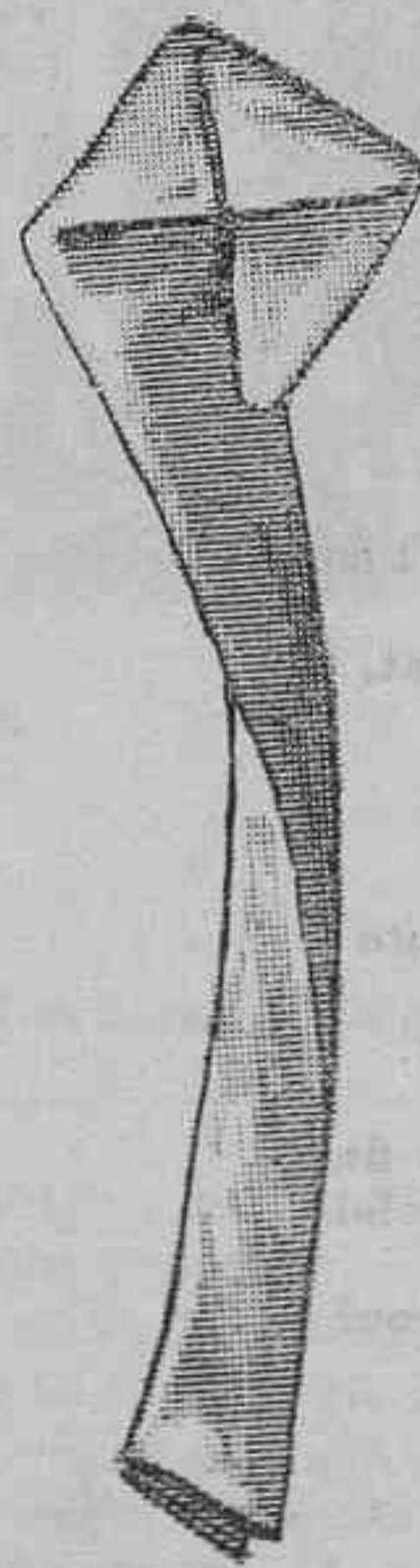

Fig. 1.^a

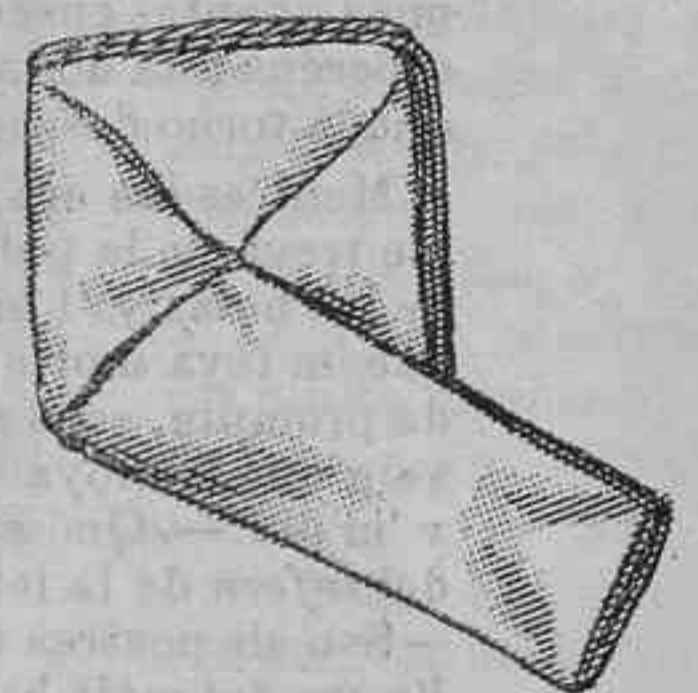

Fig. 5.^a

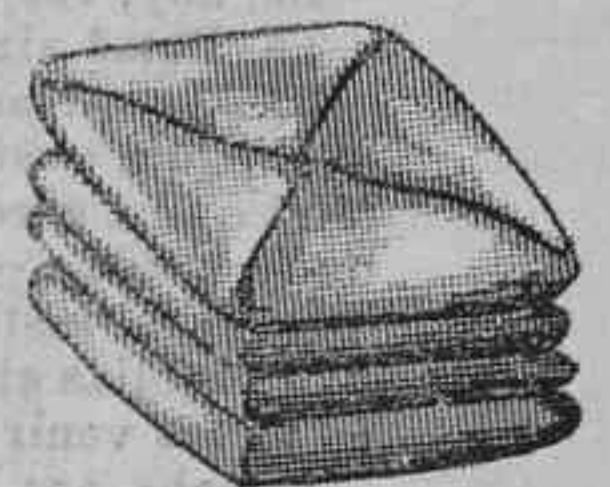

Fig. 6.^a

L' ACORDEÓN

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

OBRA NOVA.—ACABA DE SORTIR

DOTZENA

DE

FRARE

COLECCIÓ DE QÜENTOS
ORIGINALS

del autor mes popular
de Catalunya, lo crea-
dor del Teatro Catalá

FREDERICH SOLER (Serafí Pitarra)

Edició il·lustrada per **M. MOLINÉ**

Un tomo de mes de 200 pàgines. **Preu 2 pessetas.**

COLECCIÓN DIAMANTE (EDICIÓN LÓPEZ)

Últimos tomos publicados 39 y 40

**CUENTOS, CANTARES
Y CHASCARRILLOS**

POR JAVIER DE BURGOS.

VIDA CONTEMPORANEA

POR EMILIA PARDO BAZÁN.

Precio de cada tomo **2 reales.**

LA FOTOGRAFÍA ASCÉTICA, por J. CANALEJO Y SOLER.	1 tomo.	Ptas. 1'50
DE LA BATALLA, por JOAQUÍN DICENTA.	1 tomo.	» 3
EL HECHICERO, por D. JUAN VALERA.	1 tomo.	» 2'50
HALMA, por BENITO PÉREZ GALDÓS.	1 tomo.	» 3
ROSA Y NINITA, por ALFONSO DAUDET.	1 tomo.	» 3'50
EL CABO PEREZ, por FERNANDO DE P. CAMINO.	1 tomo.	» 2

PENSAMENTS EN VERS

ORIGINALS DE **ALBERT LLANAS**

IL·LUSTRACIONS DE Modest Urgell.

Preu 2 rals.

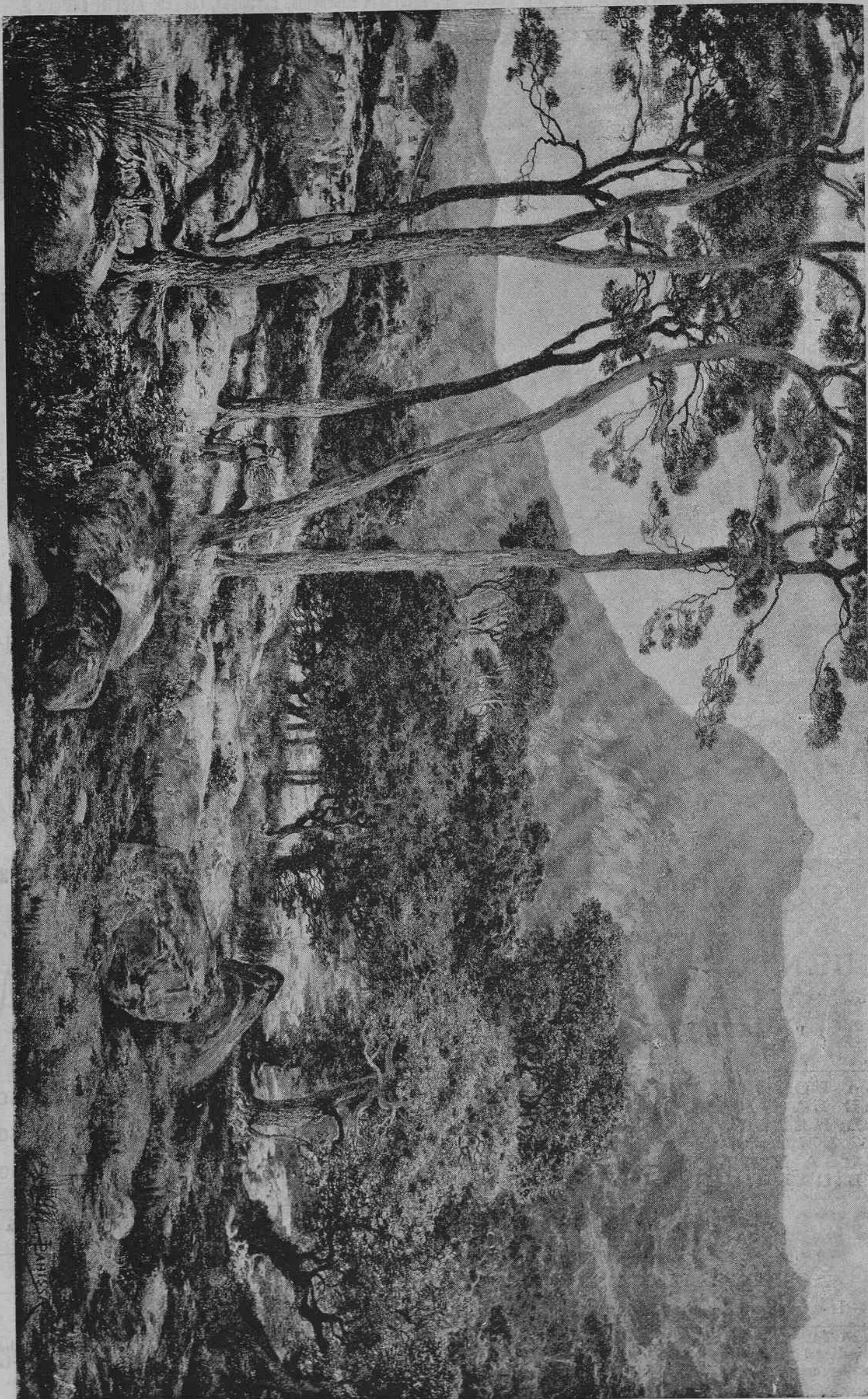
Si tens l'hisenda á l'Habana
tot sovint passarás gana.

Si t'apreta lo calsat,
no vagis á Montserrat.

No hi ha res tan divertit
com passá la nit al llit.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d'extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se ls otorgan rebaixa.

TERRA CATALANA

Païsatje, per J. PAHISSA.

PAHISSA